

„Buď tedy uhlířem, aspoň ti to více vynese, a budeš také na zdravém povětří.“

„Ne, ne, táto, vy ty krásné stromy porážíte, pálíte, a já je chci pěstít a rozmnožovat.“

„Ty bloude, u čeho bys pak se ohřál, kdybychom nepálili dříví?“

„Vždyť máte v lese dost starých pařezů a špatných stromů, a nemusel byste ty zdravé stromy kazit. Kdybych já byl takhle králem, to by nesměl nikdo v mých lesích dříví porážet a v mých zahradách kvítí trhat.“

„Protože jsi hloupý, pak bys teprv viděl, jak daleko bys při takovém pořádku přišel.“

Tak se končily jejich rozprávky, když se otec Jaromila ptával, čím chce být. Dlouho to trvalo, nežli ho otec přesvědčil, že se všechno ve světě takto stát musí. To ale přece na něm nevymohl, aby ho stran učení na jinou myšlenku přivedl, on zůstal při svém, že nebude ničím jiným než zahradníkem. Konečně uhlíř neodpíral, uhlířka ale říkala: „Co bys se s tím klukem zlobil? Čím ty chceš, tím musí být.“

„Já ale nechci, aby na mě jednou naříkal,“ byla vždy odpověď dobromyslného uhlíře. Sotva začali ptáci vzkříšení země vesele slavít, sotva se vršky zazelenaly, již pospíchal

Jaromil k své zahradce. Ale všechny květinčky, kromě rané chudobky, měly očka zavřená. Tak chodíval k nim každý den, když jen trochu pochvíli měl, až byly všechny rozkvetly, a on stádo pásaje, celý den u nich sedět mohl. Jednoho dne chodil po lese, zpíval si a koukal po stromech; tu vidí překrásného ptáčka na jednom stromu sedět. Měl chocholatu hlavičku jako zlato, břich a záda od nejtmašího až do nejsvětějšího modra, křídélka hnědá a ocásek tmavočerný.

Chvilku se na něj Jaromil díval jako zjevený. Když ale viděl, že ptáček vždy níže a níže poletuje, a konečně i z větviček letí a po zemi poskakuje, myslel si: Počkej, teď ho chytanu, a honem bere čepičku a po prstech se krade blíže k němu, by ho pod ni lapl. Ale ptáček nebyl tak hloupý – čepička padne – ptáček letí dále. – Jaromil se ale pustil za ním, mysle, že ho musí dostat. Ten ale kousek uletěl, a zase sedl, a když se k němu Jaromil blížil, vzchopil se a zase kus odletěl, jako by schválně hocha za sebou lákal. Ten byl již celý upachtěný, ale přece si pokoje nedal a neustále ptáka pronásledoval. V horlivosti si ale nevšiml, že se již hezky daleko od domova vzdálil a že je v pracizí krajině.

Když ho již kolik hodin tak honil, tu se mu pták před očima ztratil. Ohlíží se po něm, ale pták byl tentam. Tu teprv viděl, že se zaběhl. Chce se zpátky vrátit, ale tím více bloudí; najednou se octne v údolí, z něhož neví kudy kam. Hladový a během celý unavený sedne na zem a začne plakat: „Ach, že jsem se dal tak daleko zavést! Jakpak se teď domů dostanu? Co řekne otec a matka?“

V takovém naříkání zaslechne veselý zpěv nad sebou, a jak se kouká, kdo to, vidí toho samého ptáka na skále sedět, který ho tak daleko odlákal. Počkej, šibale, tobě to splatím, pomyslí si Jaromil a honem ze země vyskočí a hledá kámen, aby ptáka zabil. Ale tensi z toho nic nedělal a ani se nehnul. Otvíral tmavý zobáček a tak líbezně zpíval, že i rozzlobený Jaromil na mstu zapomněl a pěvce poslouchal. Najednou umlknul, slítl dolů a ve skále zmizel.

Jaromil, který ho ani z oka nespustil, viděl dobře, kde se ztratil, a šel blíže ke skále. Tu vidí před sebou uzounký otvor, takže by se tam velký člověk sotva protáhnout mohl. Nebyl bojácný a směle do skály vlezl. Asi dvacet kroků se tak šoupal, a byl zase venku, ještě krok – a zůstal jako omráčený stát s rukama před sebou sepjatýma. Jak daleko oko vidělo, tak daleko byla jedna zahrada, jeden ráj. Uprostřed stál zámek ze slonové kosti, drahým kamením uměle vykládaný; okolo sloupů, jimiž sem tam ozdoben byl, vinul se břechtan až k zlatému krovu; na sta květina, jakých oko lidské ani nevidělo, skvělo se na zeleném trávníku, který jako aksamitový koberec celou zahradu pokrýval. Na stromech, které tam jednak plné ovoce, jednak plné květů stály, houpali se všelikobarevní ptáci. Mezi tím vším ale hemžilo se množství malinkých lidí. Mužáci byli v šedivých, ženské v bílých šatech.

Jaromil nevěděl, kam a nač se má dříve koukat. Tu přiběhlo k němu několik malých děvčátek a jedna z nich řekla: „Proč zde stojíš a nejdeš mezi nás? Pojď raději a pomoz nám zalívat tamty květiny, budeme potom s tebou hrát.“

Nebyl Jaromil tak nevlídný hoch, aby se byl tak hezkými děvčaty dvakrát dal pobízet, proto ihned s nimi šel. Vedly ho po zahradě, až skoro k samému zámku, kde z potůčku, který se jako hádě trávou plížil, kvítka zalívaly.

„Chvilku s námi zalívej a pak ti ukážeme ještě krásnější květiny a dáme ti sladkého ovoce.“

To se Jaromilovi líbilo. I nabíraly do malých mušlí vody a lily na květiny. Jaromil jim ale mnoho nepomohl. Za jedno se díval na kvítka a za druhé na hezounké panenky, jak se po trávě jen vznášely, tvářinky jim hořely a očka v hlavě jen hrála.

„Jakpak se jmenuješ?“ ptal se Jaromil té největší, ač mu sotva po kolena dosahovala.

„Já se jmenuju Narciska, tamhle moje sestra, ta se jmenuje Lillie a ta druhá Jacinta,“ tak mu vyjmenovala pěkná Narciska celou řadu rozkošných jmen svých sester. Když byly s prací hotovy, vzala Narciska Jaromila za ruku a vodila ho po zahradě. „Utrhni si ovoce, jaké chceš, a jez.“

To si nedal Jaromil dvakrát říkat, neboť cítil již trochu hladu. Natrhal si chutné ovoce a dosyta se najedl.

Nebyla tam však jen ta děvčátka, s kterými chodil, ono jich tam bylo každých deset kroků hromada, jenže se mu zdála Narciska přece mezi všemi být ta nejkrásnější. Viděl také, že mužáci sem a tam běhají, někteří že jsou v strakatý, jiní jen v šedivý šat přistrojeni, těch si ale děvčata nevšímala.

„Copak je to za lidi, Narcisko?“ ptal se Jaromil své průvodkyně.

„Jedni, a sice v tom šedivém šatě, pracují v kopcích, ti v tom strakatém zase v zahradě a někteří posluhují také králi, který se svou paní, naší matkou, v tom slonovém zámku zůstává. U vás nahoře prý je ti velcí lidé jmenují pidimužáci.“

Jaromil jí na to nepřisvědčil, nemohl se upamatovat, že by o nich kdy byl slyšel. [Píseň narcisky 2 ????](#)

2. Elfové, sylfy v slunečním jasu tančí po loukách, záhonech mechu, ve vlhku života, vanutí vůní, rostlinky sílí, semena mají.

Vivo

VI - na - mi tep - la, svět - la a
hud - by při - chá - zi ja - ra ži - vo - ta dech,
slou - ží - me v skry - tu v lí - bez - né ří - ši,
pės - tu - jem se - mín - ka rost - li - nek všech.

mezihra Zobe. fl. nebo jiný nástroj

Dohra

3. Poznáš mě v růži, v kalichu lilie, v čistotě síle, v květu, když rozvíje, z tajemství našeho ty můžeš žít, v moudrosti, lásce panovati.

„Chceš-li,“ řekla zase švitorná Narciska, „dovedu tě ke králi.“

„Proč ne, pojd.“

Poslala tedy sestry napřed a sama šla s Jaromilem zvolna za nimi. Tyto ji zatím ohlásily a přišly jim zase naproti a vedly je ke králi a královně.

Ve velké síni na trůně, který červeným damaškem, zlatem a diamanty draze vyšitým pokryt byl, seděl král pidimužáků s královnou, přívětivou a krásnou paní. Po obou stranách sedělo a chodilo mnoho mladých paní a panen.

„Koho to vedeš, má sličná dcero?“ řekl král k Narcisce, když Jaromila k trůnu přivedla.

„Zabloudil sem jeden ze synů světského krále nad námi.“ odpověděla tato. „Dovol tedy, abych mu naši říši okázala a na krátký čas mezi námi pobýti dopřála.“

„Ty jsi opatrná a moudrá, proto ti prosbu tvou neodepřu. Jdi a dělej dle své libosti.“ Nato přiskočila Narciska k otci a k matce, oba na čelo líbajíc.

„Chovej se tak, jak ti Narciska poručí, chceš-li zde zůstat,“ řekl král k Jaromilovi, když s Narciskou odcházel.

Podivil se Jaromil kráse a nádheře v síních. Podlahy byly kamením všelikých barev, na nichž koberce uměle utkané ležely, vykládané. Stříbrných nádob, jakož i rozličných hraček ze zlata stálo plno na stolech a ve schránkách, které z drahého dříví pěkně vyřezané byly. Lenošky byly potažené červeným damaškem a zlatým třepením ozdobené.